

natuur.oude spoorweg

Afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg

Actief in Duffel en Kontich

Februari - April '25

Jaargang 28 - nummer 109

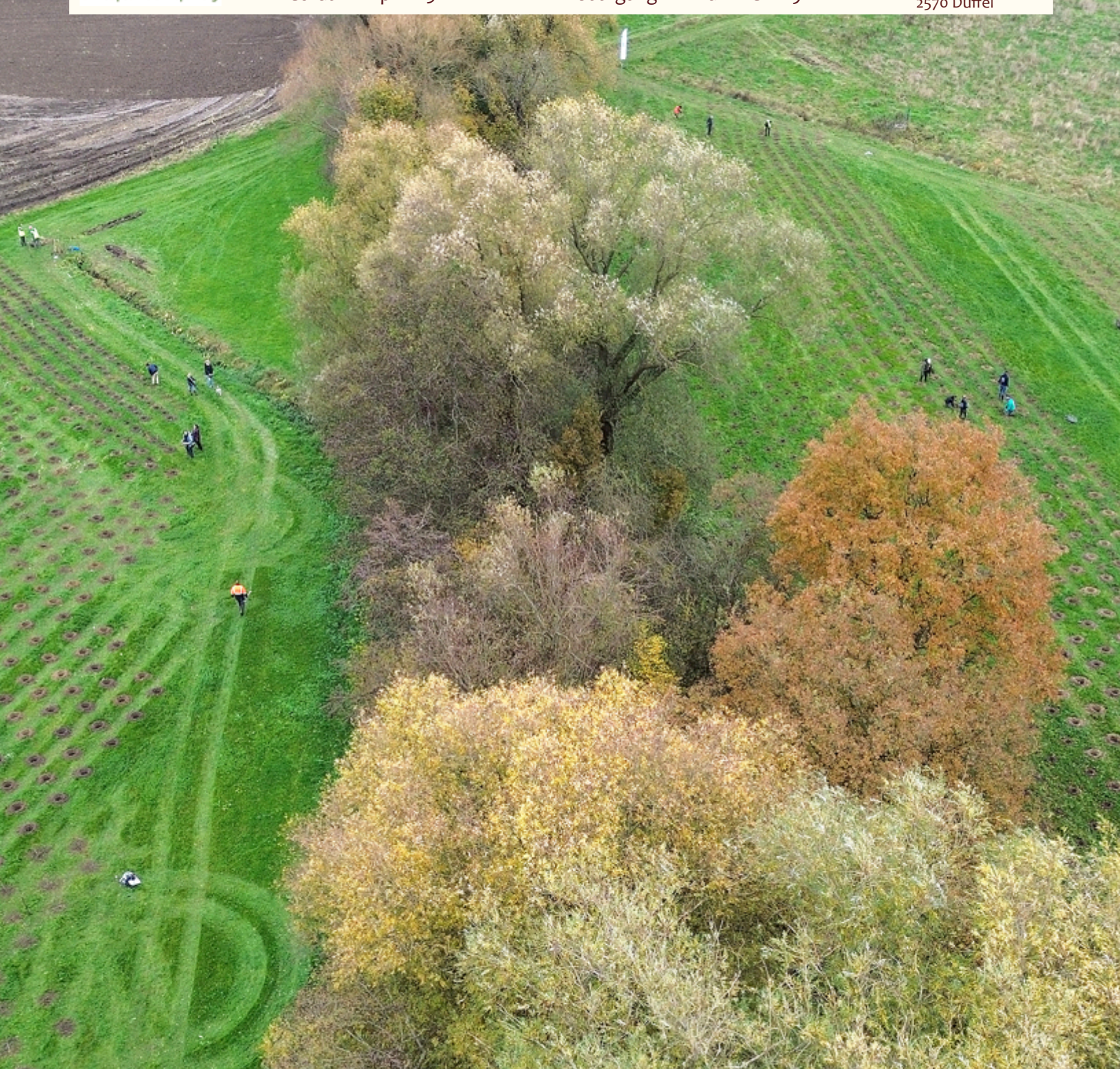
België - Belgique

P.B. 2570 Duffel 1

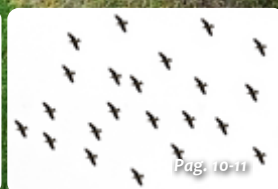
8/4948

P602372

V.u.: Dirk Costrop
Waarloossteenweg 10b
2570 Duffel

Pag. 8-9

Pag. 10-11

Pag. 18-19

Even je aandacht graag.

In NATUUR., het Natuurpuntledenblad van december, zat jouw lidkaart voor 2025. Betaal je jouw lidgeld per domiciliëring? Prima, dan is alles in orde!

Zo niet: heb je de overschrijving gedaan? Het is echt van belang dat je lid blijft van Vlaanderens grootste natuurclub!

Dank je wel dat je het even nakijkt en zo nodig € 38 overschrijft op rekeningnummer BE17 2300 0442 3321 met vermelding "Lidgeld 2025" en je lidnummer.

Kom je naar onze afdelingsdag op zaterdag 25 januari 2025?

We maken eerst een wandeling door de Mosterdpot vanaf 14.30 u. vanop de parking van de PVT Mechelsebaan 220 Duffel.

Vanaf 16.30 u. houden we onze algemene vergadering: een overzicht van de activiteiten in het voorbije jaar, gevolgd door een fijne nieuwjaarsreceptie.

Die vindt traditioneel plaats in het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 in Duffel.

Om ons toe te laten de juiste hoeveelheid hapjes en drankjes te voorzien, graag inschrijven via Dirk: dirk.costrop@telenet.be of 0476/66 08 28.

Belangrijke afdelingsdata voor het komende kwartaal (meer info op pagina's 14 en 15):

25/01	Algemene ledenvergadering
10/02	Infosessie legaten (Lint)
17/02	Open bestuursvergadering
23/03	Week van het water: wandeling door de Babbelbeekse Beemden
30/03	Lentewandeling Zevenbergenbos (Ranst)

Dit is het afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg. Artikels vallen onder de verantwoordelijkheid van de auteur. Noch de redactie, noch Natuurpunt kan aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van een artikel.

Werkten mee aan dit tijdschrift:

Auteurs: Dirk Costrop, Jeanine Goldwasser, Johan Asselberghs, Johan Giglot, Joke Delbaen, Jorn Van de Velde, Ludo Bakkovens, Patricia Deprey, Wim Annaert.

Foto's/kaarten: Dimitri Hoste, Johan Asselberghs, Ludo Bakkovens, Luc De Naegel, Luc Giglot, Marleen Van Puyvelde, Peter Geschier.

Verjoegen de zetduivels: Dirk Costrop, Jan Wijgerde, Johan Asselberghs, Karin Desfossés, Ludo Bakkovens, Marleen Van Puyvelde.

Wie ook zijn/haar tekst, tekeningen of foto's wil zien verschijnen in het volgend nummer, stuurt ze uiterlijk 31 maart naar redactie@natuurpuntoudespoorweg.be

Dit tijdschrift werd gedrukt op cyclusprijpapier met vegetale inkt.

Foto cover: Oude Spoorwegberm - Heilige Geestbos (PG)

Beste natuurpunters

Een nieuw jaar, een nieuwe start? Ik hoop in elk geval dat 2025 voor jou, je familie en vrienden een jaar wordt waarin rust en vrede in de wereld weerkeren. Een jaar waarin onze beleidsmakers de natuur om ons heen niet vergeten. Een jaar waarin de verzuring en de 'ieder voor zichzelf mentaliteit' in onze maatschappij verandert naar verdraagzaamheid en zorg voor elkaar.

En uiteraard: een jaar waarin we vanzelfsprekend aan de kar blijven trekken om de natuur om ons heen te beschermen, om de neergang van biodiversiteit tegen te gaan.

Hierbij staat samenwerking hoog in ons vaandel. Zo zullen we de komende jaren samen met de nieuw geïnstalleerde lokale besturen van Duffel en Kontich projecten uitwerken die echt een verschil zullen maken voor flora, fauna en waterretentie. Wanneer de plannen uitgewerkt zijn, horen jullie hier beslist meer over in een volgend tijdschrift.

In november hebben we alleszins weer een succesvolle boomplantactie in Waarloos gerealiseerd: 5,5 ha extra bos, aansluitend op de aanplanting van vorig jaar. Het Heilige Geestbos groeit gestaag! In februari zullen we met de lokale scholen nog enkele resterende stukjes afwerken. Met al die enthousiaste kinderen is dat altijd een leuke, hartverwarmende activiteit.

Ook de kerstmarkt in de Montfortschool was geslaagd. Hier werden de knutselwerkjes van de Bosbiekes erg gesmaakt, hoe kan het ook anders met dergelijke creatievelingen. De Bosbiekes hebben elkaar duidelijk weer gevonden, zie ook de extra info in dit tijdschrift. Wie hierbij wil aansluiten: is zeker welkom!

Het voorbije jaar waren de beheerwerken in onze gebieden soms wel een uitdaging: door de vele regen konden we sommige percelen niet maaien.

Bovendien hebben de bevers onze gebieden ondertussen gevonden: zowel in de Goorbosbeekvallei als in de Babbelbeekse Beemden zijn bevers lustig dammen aan het bouwen. We zullen ons beheer in de toekomst hier wellicht op moeten aanpassen. Om te zorgen dat men altijd kan blijven wandelen, zullen we zeker moeten bekijken of extra vlonderpaden op de natste delen nodig zullen zijn.

Nog wel een kleine opmerking voor de wandelaars in onze gebieden: we doen er alles aan om de wandelpaden zo veilig mogelijk te houden. Maar er blijft wel een verantwoordelijkheid bij de wandelaars zelf. Gaan wandelen tijdens een storm onder bomen is onverstandig, joggen op een nat vlonderpad is evenmin een goed idee. Een ongeluk is jammer genoeg gauw gebeurd.

Wil je weten wat er het voorbije jaar allemaal gebeurde en wat we dit jaar hopen te realiseren? Kom dan zeker langs op onze afdelingsvergadering op zaterdag 25 januari. Traditioneel starten we met een wandeling, daarna volgt een overzichtspresentatie met uiteraard een hapje en een drankje. Zie pagina 2 voor meer info.

Tot dan?

Dirk

Het Heilige Geestbos kan nu echt uitgroeien tot een bos

Met heel wat tevredenheid kijken we terug op het plantweekend van 16 en 17 november 2024. Toen realiseerden we de tweede fase van het herstel van het Heilige Geestbos in Waarloos: na een kickstart in 2023 met liefst 8 ha, werd nu de overblijvende 5,5 ha aangeplant. Samen met de aangrenzende Oude Spoorwegberm en bestaande bosrelicten kan dit nu evolueren naar een aaneengesloten bos van bijna 20 ha. Een unicum in de Antwerpse Zuidrand.

De bosaanplant zelf was weer een logistieke uitdaging die maanden eerder al startte met het bestellen van voldoende bosgoed en later met het boren van liefst 18.000 plantgaten: een klus die al meer dan een week in beslag nam.

Ondertussen nam onze afdeling het voortouw in de praktische organisatie. Met eerdere bosplantacties Hulstmansbos (2 ha, 2012), Langbos (2,1 ha, 2013), Schapenhagen (2,7 ha, 2015), Edegemse Beekvallei

(5 ha 2019), Abroekbos (0,6 ha 2020), Romboutbos (1,3 ha 2021), Babelbeekse vallei (1,5 ha 2021 en 2022) en Heilige Geestbos (8 ha, 2023) hebben we een heel pak ervaring opgebouwd, inclusief een gedetailleerd draaiboek. Er was gelukkig geen gebrek aan vrijwilligers om de opbouw van tenten en catering op zich te nemen, plantgoed uit te delen op de verschillende percelen en planters te begeleiden. En Wim Verhuur was weer zo gul om het sanitair te voorzien!

Net zoals in 2023 kon Natuurpunt een aantal bedrijven (KBC, Fluxys, Smulders, Elegant) overtuigen om het project niet alleen financieel te sponsoren, maar er tevens een bedrijfsevent van te maken. Naast een ruime aanwezigheid van KBC op zaterdag, mochten we zondag ook nog de medewerkers van Smulders en Elegant verwelkomen.

Maar dat is ruim onvoldoende om 18.000 boompjes de grond in te krijgen! Het is dan ook telkens nagelbijten hoeveel mensen uit de buurt en ruimere omgeving zullen afzakken Wat mij alvast opviel tijdens deze twee dagen was het hoge aantal jonge gezinnen en kinderen (vooral uit de onmiddellijke omgeving) die de weg naar de bosplant gevonden hebben. Dat is logisch: zij beseffen dat de bossen voor hun generatie worden aangeplant. Het leverde alvast heel wat leuke reacties op.

Bij de vorige editie was de overvloedige regen een spelbreker met drassige percelen, volgelopen plantgaten en modder. Dat viel deze keer gelukkig mee, ondanks een natte zomer en najaar. Op een buitje na en vrij veel wind, mochten we toch vooral het betere plantweer verwelkomen.

Dat was wellicht ook de reden waarom zoveel gezinnen uit de ruimere omgeving opdaagden. Desalniettemin moest er toch wat tempo gemaakt worden: vorig jaar plantten we 23.000 bomen aan in drie dagen, nu moesten dat er 18.000 zijn op één weekend.

Na een ietwat gemoedelijke opstart op zaterdagochtend, kwam het toch op kruissnelheid in de namiddag: bijna de helft van het plantgoed raakte al in de grond. Zondag een gelijkaardig scenario, met heel wat individuele planters en gezinnen die zich geleidelijk over de percelen begonnen te verdelen, elk met een flinke spade in de hand.

De echte versnelling kwam er echter kort na de middag, toen de jeugdbewegingen op het toneel verschenen. De Jeugdbond voor Natuur en Milieu (JNM) was er met een ruime delegatie, terwijl uit Kontich de grote groep van JINS erin vlogen. Samen namen ze de brede boszomen voor hun rekening zodat die in een mum van tijd aangeplant geraakten. Vanop afstand leek het op een kleine mierenhoop die zich gezwind verplaatste.

Ondanks alle planning en coördinatie, slaagden we om twee redenen niet volledig in ons opzet. Enerzijds bleek er alsnog te weinig bosgoed te zijn (of waren er te veel plantgaten geboord?), terwijl anderzijds ook een deel van de boszomen op twee percelen niet aangeplant raakten.

Zo'n 2000 struikjes en bomen moeten nog een vaste stek krijgen, maar dat organiseren we dit jaar in samenwerking met een aantal lokale lagere scholen.

Restte ons alleen nog het opruimen van het tentendorp, de catering, de vlaggenmasten en de bewegwijzering: met een laatste inspanning van onze vrijwilligers was dit al voor 20.00 uur efficiënt afgerond en konden we ons weer voorbereiden op een nieuwe (professionele) werkweek!

Foto's: Peter Geschier

Wim

(Meer foto's op pagina's 1 en 28)

De kracht van bos en natuur in de strijd tegen klimaatverandering

Met de uitbreiding van het Heilige Geestbos en de voortdurende inzet van Natuurpunt blijft de boodschap duidelijk: natuur is geen luxe, maar een noodzakelijke bondgenoot in de strijd tegen de klimaatcrisis. Het is tijd om de handen uit de mouwen te steken en samen een duurzame toekomst te creëren.

Wim Annaert gaf een speech bij de tweede aanplanting in het Heilige Geestbos. Zijn boodschap was helder: *“Natuur is niet alleen essentieel voor het milieu maar is ook een noodzakelijke oplossing voor de klimaatcrisis”*.

In de afgelopen maanden had Wim veel gesprekken met directe burens van het Heilige Geestbos. Wat hem opviel, was de terughoudendheid over de waarde van natuur en bosuitbreiding. Vaak wordt vastgehouden aan andere prioriteiten. De zorg om voedselproductie lijkt vaak voorrang te krijgen, maar Wim haalde aan dat het verlies aan oppervlakte van planologisch bestemde landbouwgrond eerder te maken heeft met bebouwing en *verpaarding*, dan met de uitbreiding van natuurgebieden. Bovendien is de daling in voedselproductie in 2023 niet te wijten aan natuuruitbreiding, maar aan externe factoren zoals de oorlog in Oekraïne en mislukte oogsten wereldwijd.

Het is echter de klimaatverandering die volgens Wim de echte dreiging vormt. Hij herinnerde ons aan de verwoestende overstromingen in 2021 en de schade die toen werd aangericht. *“Dit jaar stonden de ganse IJzervlakte en andere regio's onder water: een teken dat de weersystemen verstoord zijn.”* stelt hij. Volgens de conservator zoekt men in veel gevallen zondebokken – de bever, of het afbreken van dammetjes. De wetenschap heeft aangetoond dat vrijwel de helft van de wereldoppervlakte nu al wordt beïnvloed door de gevolgen van klimaatverandering. De kosten hiervan lopen in de toekomst op tot 23.000 miljard euro per jaar.

Toch lijkt er bij veel politici weinig bereidheid om daadkrachtig op te treden. *“Politici stellen noodzakelijke maatregelen vaak uit.”* zei Wim, verwijzend naar recente politieke uitspraken die twijfel veroorzaken wanneer klimaatmaatregelen niet onmiddellijk economisch voordelig zijn. Wim wees erop dat ecologie en economie hand in hand gaan. Natuur en bos helpen de gevolgen van klimaatverandering af te zwakken en dat kan zowel ecologisch als economisch voordelig zijn. De recente schade door overstromingen en de stijgende kosten door klimaatverandering zouden volgens hem iedereen moeten overtuigen om nu actie te ondernemen.

Hoewel de Vlaamse ambitie om 4000 hectare bos bij te planten niet gehaald werd, heeft Natuurpunt met zijn initiatieven met 680 ha al 80% van zijn doelstellingen bereikt. *“Kleine stappen kunnen grote veranderingen teweegbrengen”*, benadrukte Wim: *“zo heeft Natuurpunt in de regio Kontich al twintig hectare nieuw bos aangelegd in slechts twee legislaturen. Als elke gemeente in Vlaanderen dit had gedaan, zou Vlaanderen al 6000 hectare extra bos hebben.”*

Wim sloot zijn toespraak af met een oproep aan politici op alle niveaus: *“Laat het niet bij woorden, maar neem je verantwoordelijkheid. Zoals wij dat doen bij Natuurpunt. Samen kunnen we de klimaatverandering het hoofd bieden, maar dan moeten we nu handelen.”*

Gio De Weerd

Gemeente Kontich koopt ruim 2 hectare voor de aanleg van natte natuur

Goed nieuws voor het natuurgebied Schapenhagen. De gemeente Kontich heeft op 17 december 2024 drie cruciale percelen verworven, goed voor 2,18 ha. De erg moeizame onderhandelingen met de eigenaars duurden bijna twee jaar. Het is ook een dure aankoop geworden en dus niet haalbaar voor Natuurpunt, want het is gekocht aan de geschatte prijs als planologisch bestemde KMO-grond.

De gemeente zal nu met de provinciale dienst integraal waterbeleid, het Regionaal Landschap en Natuurpunt bekijken hoe en wie deze percelen gaat inrichten en ombouwen tot een bijkomend overstromingsgebied, natte natuurontwikkeling, bosuitbreiding en bijkomende wandelpaden.

De gemeente Kontich hoopt wat van de aankoopprijs te kunnen recupereren via de nieuwe planschaderegeling, want de bestemming KMO-zone is tijdens het aankoopproces door de Vlaamse regering omgezet naar WORG (watergevoelig open ruimtegebied). Een herbestemming die erop neer komt dat er geen industrie meer kan worden opgericht of ophogingen kunnen plaatsvinden.

Het nadeel van dit systeem is dat de overheid bij zo'n herbestemming gewoon een pak geld geeft aan de eigenaars en verder niets kan doen: alleen de actuele situatie behouden en zorgen dat er niet meer kan worden bijgebouwd.

Omdat de gemeente de percelen in eigendom heeft kunnen deze ingericht worden en later toegevoegd aan het natuurgebied Schapenhagen. Het Kontichse WORG zal daarmee het allereerste in Vlaanderen zijn dat niet alleen planologisch op papier bestaat, maar meteen ook ingericht wordt als een nieuw publiek toegankelijk watergevoelig open ruimtegebied.

Dat dit goed werkt weten we nu al. Door de eerdere inrichting van de percelen van Natuurpunt in Schapenhagen kwam de gemeente Kontich niet meer in het nieuws op vlak van overstromingen. De woonwijken in Duffelshoek, die voorheen vrijwel altijd blank stonden bij langdurige regen, hielden het (soms nipt) droog, ondanks de recordhoeveelheden water die er vielen.

In de aangekochte percelen moet extra berging komen en ook worden gezocht naar oplossingen om het overstromingsrisico in de eigenlijke KMO-zone te verminderen.

Wij vinden het alvast erg moedig van de gemeente Kontich om te investeren in deze dure gronden om er natte natuur van te maken. In 2025 zou worden gestart met de herinrichting.

Wordt zeker vervolgd!

Het afdelingsbestuur

De opmars van de bever zorgt voor extra dynamiek in onze gebieden.

De eerste Vlaamse waarnemingen van de bever sinds 1848 vonden plaats in de Dijlevallei in de herfst van 2000. Het betrof dieren afkomstig van een populatie die net over de grens met Wallonië (Rixensart) geïntroduceerd werd. In april 2003 werd opnieuw een twintigtal bevers vrijgelaten, ditmaal langs de Dijle en de Laan. Sindsdien kende de populatie in de Dijlevallei een gestage groei. Toen de beschikbare gebieden ten zuiden van Leuven uitgeput raakten, gingen de bevers op zoek naar nieuwe gebieden ten noorden van de stad. Hoewel de Dijle in Leuven deels gekanaliseerd is en zelfs een stuk ondergronds loopt, bleken ze de stad met weinig moeite te passeren. Onder andere vanuit deze populatie verspreiden de bevers zich over de rest van Vlaanderen.

Beversporen in het Springbos - Foto: Peter Geschier

In de provincie Antwerpen dook de eerste bever op in het Mechels Broek in 2003, niet toevallig gelegen aan de Dijlevallei. Eind 2005 vestigde zich ook een exemplaar in de Schijnvallei in Wijnegem. Het dier van de Schijnvallei werd echter in april 2006 weggevangen door het Vlaamse Gewest en weer losgelaten op de Dijle. Meer geluk hadden de dieren in het Mechels Broek, in Broek De Naeyer in Willebroek (naast de Rupel) en langs de benedenloop van de Kleine Nete in de omgeving van Lier

en Viersel: die mochten blijven. Om zich te verspreiden van de Dijle naar de Kleine Nete moet de bever toen al Duffel zijn gepasseerd.

Sinds het voorjaar van 2008 vestigde een bever zich in het natuurgebied Viersels Gebroekt. Het dier liet zich zelfs af en toe in de schemering zien vanaf de picknickbank langs het Netekanaal. Toch blijven het schuwe, nacht actieve dieren die zelden overdag worden waargenomen. Dankzij de inzet van cameravallen slaagde onderzoeker Kristijn Swinnen erin een volwassen bever met een jong te filmen. Het bewijs dat er meerdere bevers aanwezig waren die zich daarenboven succesvol voortplantten.

De bever vestigt zich in onze regio

Vanaf zowat 2015-2020 moet ook Anderstad op de grens van Duffel en Lier permanent bevergebied geworden zijn. In 2023 was het dan zover: ook in de Mosterdpot-Goorbosbeekvallei werden beversporen opgemerkt. De omgelegde en afgeknaagde wilgen met een stamomtrek van meer dan een meter in het pas aangekochte Springbos waren voldoende bewijs dat dit geen toevallige passant was. Niet veel later verschenen de eerste dammetjes op de Goorbosbeek die een deel van het bos en meteen ook de opwaartse vallei frequenter dan vroeger onder water zetten.

Beverdam op de Goorbosbeek - Foto: Peter Geschier

Vanaf juni 2024 bever in Babbelbeekse Beemden en dat zorgt voor dynamiek

In 2024 was het de beurt aan de Babbelbeekse Beemden. Ook hier verraadden knaagsporen aan enkele wilgen de aanwezigheid van de bever. Ondertussen heeft de bever ook grote bomen in

het vizier en heeft hij afwaarts van de Babbelsebeekse Beemden een dam van zowat 1,5 meter hoog gebouwd op de Babbelsebeek. Het gevolg is dat de hooilanden en bossen opwaarts van de dam sinds begin november permanent volledig blank staan. Een groot deel van de vloed uit de waterloop stroomt nu via het weiland om zich voorbij de dam terug in de Babbelsebeek te storten. Ondanks het lage debiet stroomt het wel even snel als in een waterloop die volledig gevuld zou zijn. Het gevolg is dat er zich door de vlotte stroming erosieoevers beginnen te vormen: interessante nestplaatsen voor ijsvogels en oeverzwaluwen! Opwaarts de dam stromen de meanders die anders wildwaterbanen zijn bij vloed nu een pak gezapiger, zoals dat eigenlijk in een beekdallandschap hoort. De bever houdt het water langer stroomopwaarts, maar dit leidt vreemd genoeg niet of nauwelijks tot een hoger waterpeil opwaarts van de dam bij zware vloed. Het water weet zich vlot afwaarts een weg te banen en zet de afwaartse vallei blank zoals ze dat altijd al deed.

De voorzichtige conclusie: overstromingen van de weilanden in de vallei in de buurt van de beverdam betekenen niet noodzakelijk extra risico tot ongewenste wateroverlast elders.

In het kerngebied van de Babbelsebeekse Beemden was de bever ook al aan de slag. Hier heeft hij drie populieren geveld in een zone waar we geen beheer wensen uit te voeren (nulbeheer). Een van die populieren wordt waarschijnlijk gebruikt om zijn tanden regelmatig te slijpen, want die is bijna volledig ontschorst. Ook een wilg die we deze winter in hakhoutbeheer wilden zetten heeft hij al voor ons beheerd. In het kerngebied heeft hij een bijkomend kanaal uitgegraven. Daardoor stroomt het overtollig water nu niet via de gracht naar de Arkelloop, maar eerst naar de poel op het perceel met de pyloon. Wanneer de poel vol is loopt het water met enkele watervalletjes in de Arkelloop over: een dynamiek die zorgt voor extra zuurstof in de waterloop.

Desondanks lijkt het niet makkelijk het dier eens in het echt te kunnen waarnemen. In juli kreeg ik wel vage foto's binnen van late wandelaars. Het dier zwom tijdens het vallen van de avond in de meanderende Babbelsebeek opwaarts van het tussenweggetje. Verder heeft niemand het dier al gezien.

Ook elders ...

Recent is in Lint op de Lachenenbeek ook een dam gebouwd ter hoogte van Beekhoek. Onze burens van Land Van Reyen hebben hier al een klein natuurreservaat liggen.

Ook in Schapenhagen ver opwaarts op de Babbelsebeek zijn al knaagsporen gevonden. De sporen zijn beperkt gebleven, dus of er zich al een bever heeft gevestigd is nog niet duidelijk.

We hopen uiteraard snel te weten of het in de Goorbosbeek zowel als in de Babbelsebeek om één bever gaat of over een hele familie. Misschien kunnen we naar waterbeheer toe nog iets van deze ingenieurs leren. We moeten dan wel aanvaarden dat ze de vallei terug onder water zetten.

Johan Asselberghs

500 uren vogels turen (en amper tureluren)

Als er één lichtpuntje is dat de Coronapandemie ons bracht, is dat veel mensen opnieuw wat verbinding zochten met de natuur en leerden genieten van het buiten zijn. Logisch, door de vele overheidsregeltjes mocht je ook niets anders doen.

Mij gaf het alvast het nodige zetje om een trektelpost op te zetten. Ik volgde al enige jaren nauwgezet de resultaten op www.trektellen.org en ging af en toe mee met de vogelringers in Anderstad om trekbewegingen in kaart te brengen. Dus ik was al stevig verslaafd aan het observeren van het meest indrukwekkende en tegelijkertijd best publiek verborgen fenomeen van de hele vogelwereld. Het feit dat in bepaalde perioden tienduizenden vogels boven onze hoofden dezelfde richting uit vliegen door weer en wind, zonder dat we dit opmerken: dat is toch wel heel erg bijzonder.

De infoborden aan de telpost - Foto: Peter Geschier

Zo kregen de Babelbeekse Beemden hun trektelpost. Verwacht daar trouwens niet te veel van. Het is gewoon een vaste plek midden in het weidedeel van de provincie die je nog het best kan herkennen aan het platgetrapte gras of een grote modderplek.

Qua ligging heeft de plek een aantal belangrijke troeven. Dankzij een blikveld van meer dan een kilometer breed kan je er zowel passerende vogels over de Nete (goed voor

steltlopers, eenden, reigers of kraanvogels) als vogels die meer over het binnenland passeren (grote roofvogels, kraaiachtigen en lijsters) zien. Verder was er nog niet veel verstorend lawaai van voorbijrazende auto's, alleen van treinen bij de foute windrichting en een aangepaste vliegroute. Gelukkig kreeg mijn oudste zoon Hannes ook al snel het virus te pakken en konden we met zijn tweeën aan de slag. Niet geheel onbelangrijk tijdens piekdagen waar zo'n 1000 vogels op een uur tijd passeren. Een extra paar scherpe ogen en vooral ook spitse oren zijn dan niet onbelangrijk. Het feit dat hij de twee bijzonderste waarnemingen op zijn naam mocht schrijven wanneer ik er net even niet was (steppekiekendief en dwerggors), is natuurlijk weer andere koekoek.

Ondertussen zijn we dus een dikke vijf jaar verder en de kaap van 500 uren voorbij, zoals je kan nalezen op <https://www.trektellen.nl/count/view/2648/20241102>. Vijfhonderd uren in stilte de lucht afspeuren, soms in een felblauwe hemel zonder contrasten, soms met dikke mist die vaak over de beekvallei hangt. In beide gevallen vooral met de oren om een enkel piepje of roepje op te vangen en vol frustratie. Of met stevige wind en regen in het gezicht zodat (digitaal) noteren of door een verrekijker turen een ramp wordt. Vaak muisstil met enkel de naam van een vogel en een bijbehorend getal voor de registratie erbij: "55 vink, 12 grapi, 30 kopers, ...". Bij tellers

hoort ook een zeker vakjargon en wordt een “graspieper” een “grapi” of een “koperwiek” een “koper”. Minder lang praten = meer luisteren.

En dat zorgt keer op keer voor een boel spanning en inspanning. Want wie weet wat gaat er nu weer passeren? Missen we niet te veel op grote hoogte? Vliegt die groep spreeuwen door of zijn het bewoners uit de streek? Er wordt in de regionale WhatsAppgroep een visarend gemeld die deze kant uit komt: zal die over onze post komen? Er is altijd wel wat te beleven! Wist je trouwens dat we op EuroBirdwatch dagen soms recordhouder zijn in totale aantallen of van enkele opmerkelijke dagsoorten? Om maar te zeggen dat we echt wel een goede trektelplaats hebben uitgekozen.

We nodigen je hierbij uit om eens online te gaan rondsnuffelen op www.trektellen.org. Op deze site vind je “Babelbeekse Beemden” (met een enkele tussen “b”) als je via de zoekfunctie werkt. Geniet rustig mee van de soorten en de data wanneer ze zijn gezien onder het knopje “totalen 2015-2024”, dus ook van voor de officiële opstart van de telpost.

Een kleine opsomming?

- *134 vogelsoorten werden geregistreerd
- *257.598 vogels in totaal, een kwart miljoen!
- * De vink is met meer dan 90.000 passanten recordhouder, gevolgd door de koperwiek (+33.000).
- * Afgelopen jaar kwamen koereiger, roodpootvalk, zwarte specht, koekoek, grote mantelmeeuw en raaf het lijstje aanvullen.
- * Afgelopen najaar was er een opvallende invasie van appelvinken merkbaar en in het voorjaar was er dan weer onverwacht een knappe kraanvogeldag.

Zo kan je nog heel wat knopjes en tabelletjes bekijken.

Maar het is natuurlijk nog fijner om eens mee te komen speuren. Ook al lijkt dit misschien wat (letterlijk) hoog gegrepen en reikt je vogelkennis nog niet zo ver: we zijn er ook gewoon aan begonnen. De vogels zelf maken je het al een stuk gemakkelijker, want elke soort heeft zijn eigen “piekperiode”, dus afhankelijk van wanneer je gaat tellen, krijg je andere soorten in de focus.

Daarom bij deze een warme uitnodiging – liefst in piekmaanden maart of oktober. Kom alvast eens kijken naar de fantastische infoborden over de vogeltrek met QR-codes voor meer info. Toch een waarschuwing: het is verdomd verslavend als je eraan begint!

Johan Giglot

Kontich en Lint behalen de titel bijenvriendelijkste gemeente van Vlaanderen.

Tijdens de Openbaargroen-awards van de VVOG (Vereniging voor openbaar groen) werden Kontich en Lint samen uitgeroepen tot bijenvriendelijkste gemeente van 2025, elk beloond met 4 bijensymbolen, maar samen dus het hoogst haalbare: 5 stuks. Er is individueel nog enige groeimarge, maar de jury wilde de meerwaarde van de samenwerking erkennen met deze titel.

Het afdelingsbestuur wenst de beide gemeentes van harte te feliciteren voor de award die de professionele jury hen toekende.

De week van de bij met het 'Bee Happy evenement' was een grote sensibiliseringsactie waarbij Kontich en Lint samenwerkten. Daarnaast bestaat ook een intergemeentelijke bijenwerkgroep, met vertegenwoordigers uit de verschillende diensten, brandweer en middenveldorganisaties.

Verder was er ook de bijenfietstocht, gingen de Kontichse bijenambassadeurs lesgeven in diverse scholen en waren er bijenvriendelijke ingrepen en beplantingen op het openbaar domein.

Mee dankzij een studie die besteld werd door de gemeente Kontich bij Natuurpunt Studie werden alle wilde bijen op het grondgebied in kaart gebracht en hun waardplanten beschermd of geïntroduceerd in de diverse woonwijken. De aanpak van de verdelging van de Aziatische hoornaars (vijand nummer 1 van de bijen) is de jury ook niet ontgaan. Tot slot werd het gefaseerd snoeien van de laanbomen als een pluspunt bekeken.

Lint sprong verder nog in het oog met hun 'bijenvoederautomat' (waaruit je bloemenzaadmix kunt kopen) en het gebruik van QR-codes met interessante weetjes bij elk gemeentelijk bijenhotel.

Ter informatie: in Duffel moeten ze nog een tandje bijsteken: de gemeente haalde 2 bijensymbolen. Op de goeie weg, maar het kan zeker beter.

Bron: flyer VVOG

CSA GRONDSMAAK

ZELFOOGST GROENTEN

Oogst je eigen bio
groenten en fruit
op je eigen ritme.

Pauwhoevestraat
Kontich

Csa Grondsmaak staat al 12 jaar voor kwalitatieve, biologisch gecertificeerde groenten en fruit. We werken samen met de natuur aan een prachtige plek die gemeenschap en verbondenheid ademt. Landbouw gedragen door een lokale gemeenschap. Heb je interesse surf dan naar www.grondsmaak.be en schrijf je in.

Vanaf nu hoef je niet meer naar de fietsenmaker,
want deze komt naar jou toe!

De Fietsmobiel is een mobiel fietsatelier,
volledig ingericht zoals de werkplaats van de klassieke fietsenmaker
waardoor elke herstelling feilloos kan worden uitgevoerd.

Alle gereedschappen en courante materialen zijn aanwezig.
Betalen kan contant of met de bankkaart
zodat je niet onnodig cash in huis hoeft te halen.

Dus je merkt het:
er is geen enkele reden waarom je niet voor dit concept zou kiezen.

In het atelier: Stationsstraat 77, 2570 Duffel
kan je ook fietsen, elektrische fietsen en tandems huren of kopen.

www.defietsmobiel.be
0489 / 67 91 31

WILLEMEN NV
Machines voor tuin en park, particulier en professioneel
VERKOOP - VERHUUR - SERVICE

**ACCUPOWER
BY STIHL.**

KLAAR VOOR ELKE UITDAGING

Willemen NV uw Stihl dealer in de buurt!

Herman De Nayerstraat 2
2550 Kontich
015/32.30.30
info@willemen-nv.be

Atealaan 7
2270 Herenthout
014/26.18.97
www.willemen-nv.be

**DRUKKERIJ
MALU**

Handelsdrukwerk
Familedrukwerk
Fotokopieën
Kleurenprints
BTW-bonnen

Arkelstraat 29
2570 Duffel
Tel. 015 31 38 58
GSM 0475 60 05 26
e-mail: drukkerij.malu@pandora.be

Activiteitenkalender

<p>zaterdag 25 januari</p> 	<p>Algemene vergadering met voorafgaande wandeling</p>	<p>Afspraak: 14.30 u. op parking PVT, Mechelsebaan 220 Duffel. De algemene vergadering start om 16.30 u. Einde omstreeks 19.30 u. Graag vooraf inschrijven bij Dirk per sms aan 0476/66 08 28 of mail aan dirk.costrop@telenet.be</p>
<p>zondag 26 januari</p> 	<p>Natuurwerkdag in Natuurgebied Schapenhagen Wilgen knotten</p>	<p>Afspraak: 9.30 u. aan de ingang ter hoogte van Duffelsesteenweg 168 Kontich. Einde omstreeks 16.30 u. Contact: Wim Annaert 0473/67 13 56 of Nik Woestenborghs 0479/80 83 87</p>
<p>februari - eind maart</p> 	<p>Paddenoverzetacties in Senthout (zie ook pag. 18-19)</p>	<p>Afspraak: zonsondergang aan de resultatenborden Senthout-Hoevelaan Duffel. Einde omstreeks 20 à 23 u. (weersafhankelijk). Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07</p>
<p>zaterdag 1 februari</p> 	<p>Natuurwerkdag in de Babelbeekse Beemden</p>	<p>Afspraak: 9.30 u. aan Bremstraat 26 Lier. Einde +- 16 u. Wie de hele dag blijft: picknick meebrengen, drank en soep worden voorzien. Parkeerplaatsen zijn zeer beperkt, kom liefst met de fiets. Laarzen zijn noodzakelijk! Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07 of Julie De Ceuster 0485/ 56 41 40</p>
<p>zondag 2 februari</p> 	<p>Natuurwerkdag in Edegemse beekvallei wilgen knotten</p>	<p>Afspraak: 9.30 u. aan de ingang Veldkant Kontich Einde omstreeks 16 u. Contact: Greg Stevens 0497/46 40 48 of Dimitri Hoste 0473/63 53 72</p>
<p>zaterdag 8 en zondag 9 februari</p> 	<p>Natuurwerkdag in de Oude Spoorwegberm</p>	<p>Afspraak: 9.30 u. zaterdag ingang via de veldweg naast Notmeir 70 Duffel, zondag ingang naast Beekboshoek 96 Waarloos. Einde omstreeks 16 u. Laarzen of stevig schoeisel zijn aanbevolen. Contact: Wim Annaert, 0473/67 13 56 of Karen Lantermann 0473/61 26 98</p>
<p>maandag 10 februari</p> 	<p>Infosessie over legaten Schenk de natuur een blijvende erfenis.</p>	<p>Keuze uit twee startmomenten: ofwel 14 u., ofwel 17 u. in het cc De Witte merel, Liersesteenweg 25 Lint. Einde omstreeks 16 u. ofwel 19 u. Inschrijven vóór 7 februari bij nick.schryvers@telenet.be Contact: Nick Schrijvers, 0494/58 17 83</p>
<p>maandag 17 februari</p>	<p>Open bestuursvergadering</p>	<p>Afspraak: 20.15 u. in het Mosterdpotje Mechelsebaan 218 (voor GPS: 220) Duffel</p>
<p>zaterdag 22 februari</p> 	<p>Natuurwerkdag in de Goorbosbeekvallei: bosbeheer</p>	<p>Afspraak: 9.30 u. aan de ingang bos links van de serre (volg de pijlen Goorbosbeekvallei van aan de spoorwegbrug over de Mechelsebaan Duffel). Einde omstreeks 13 u. Laarzen zijn sterk aanbevolen. Contact: Peter Geschier 0477/69 96 76</p>
<p>zondag 23 maart</p> 	<p>Week van het Water: wandeling doorheen de Babelbeekse Beemden</p>	<p>Afspraak: 13.30 u. aan kruispunt Senthout-Hoevelaan Duffel. Einde omstreeks 16 u. Opgelet: laarzen niet vergeten! Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07</p>
<p>zaterdag 29 maart</p> 	<p>Natuurwerkdag in de Mosterdpot allerlei werkjes</p>	<p>Afspraak: 9.30 u. aan het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 Duffel (parkeren mogelijk op PVT). Einde +- 13 u. Laarzen of stevig schoeisel zijn aanbevolen. Contact: Ludo Bakkovens 0494/70 79 92 of Johan Doms, 0496/32 19 34</p>

<p>zondag 30 maart</p> 	<p>Lentewandeling in het Zevenbergenbos te Ranst</p>	<p>Afspraak: 14.00 u. Kasteeldreef 22 Ranst of om 13.30 u. carpooling op het plein aan de Van der Lindenlaan Duffel. Einde wandeling omstreeks 16.30 u. Opgelet: laarzen niet vergeten! Contact: Marleen Van Puyvelde 0486/41 36 58</p>
<p>zaterdag 19 april</p> 	<p>Natuurwerkdag in de Goorbosbeekvallei bestrijden invasieve, ongewenste soorten</p>	<p>Afspraak: 9.30 u. aan de ingang bos links van de serre (volg de pijlen Goorbosbeekvallei van aan de spoorwegbrug over de Mechelsebaan Duffel). Einde omstreeks 13 u. Laarzen zijn sterk aanbevolen. Contact: Peter Geschier 0477/69 96 76</p>
<p>vrijdag 25 april</p> 	<p>Natuurwerknamiddag in de Babelbeekse Beemden bestrijden invasieve, ongewenste soorten</p>	<p>Afspraak: 14.00 u. Bremstraat 21 Lier. Einde +- 17u. Parkeerplaatsen zijn zeer beperkt, kom liefst met de fiets. Opgelet: laarzen sterk aanbevolen! Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07 of Julie De Ceuster 0485/56 41 40</p>

Cursus meer natuur in je (voor-)tuin

Spelen, genieten, ontspannen, groenten kweken, huisdieren houden, uithangbord, ... Een tuin kan zoveel verwachtingen inlossen. Met een doordachte visie en beheer vaart ook de natuur er wel bij. Nectarplanten voor vlinders, bessen voor vogels, een bijenhotel, vleermuizennestkast of egelschuilplaats kan je zo integreren in jouw groene paradijsje. Laat je inspireren met creatieve ideeën voor een tuin vol leven.

Prijs: leden € 60, niet-leden € 70.

Inschrijven via onze website <https://www.natuurpuntoudespoorweg.be>

<p>woensdag 5 februari</p> 	<p>Cursus meer natuur in je (voor)tuin Inleiding: de levende tuin</p>	<p>Afspraak: 19.00 u. in het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 Duffel (parkeren mogelijk op PVT). Einde +- 21.30u. Gids: Joeri Cortens Contact: Rebecca Pers 0486 79 16 12</p>
<p>woensdag 12 februari</p> 	<p>Cursus meer natuur in je (voor)tuin Vogels in de tuin</p>	<p>Afspraak: 19.00 u. in het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 Duffel (parkeren mogelijk op PVT). Einde +- 21.30u. Gids: Joeri Cortens Contact: Rebecca Pers 0486 79 16 12</p>
<p>woensdag 19 februari</p> 	<p>Cursus meer natuur in je (voor)tuin Insecten in de tuin</p>	<p>Afspraak: 19.00 u. in het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 Duffel (parkeren mogelijk op PVT). Einde +- 21.30u. Gids: Joeri Cortens Contact: Rebecca Pers 0486 79 16 12</p>
<p>woensdag 26 februari</p> 	<p>Cursus meer natuur in je (voor)tuin Zoogdieren en amfibieën</p>	<p>Afspraak: 19.00 u. in het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 Duffel (parkeren mogelijk op PVT). Einde +- 21.30u. Gids: Joeri Cortens Contact: Rebecca Pers 0486 79 16 12</p>
<p>Nog te bepalen</p> 	<p>Cursus meer natuur in je (voor)tuin Tuinbezoek</p>	<p>Locatie en datum worden meegedeeld aan de deelnemers. Gids: Joeri Cortens Contact: Rebecca Pers, 0486 79 16 12</p>

Recht van 't veld

Hoevewinkel

Van het land tot bij de klant

Ruim assortiment groenten en fruit

Eigen kweek -> seizoensgebonden groenten

Lokale producten:

Honing
Confituur
Zuiver appelsap
Assortiment bessen
Notenolie Migino

Recht van bij de boer:

Appels
Peren
Hoevevlees
Hoevezuivel van melk tot ijs
Koolzaadolie

www.facebook.com/
rechtvantveld

Openingstijden:

maandag:	gesloten
dinsdag:	09.00 - 12.30 en 13.30 - 18.00
woensdag-vrijdag:	10.00 - 12.30 en 13.30 - 18.00
zaterdag:	09.00-16.00
zondag:	09.00-12.00
feestdagen:	gesloten

Storms - Van Dessel

Tel. 015/31.31.59

info@rechtvantveld.be

Naalstraat 37D 2570 Duffel

GSM 0478/51.03.83

www.rechtvantveld.be

open ma - di 9 u tot 16.30 u
do - vrij 9 u tot 19.00 u

Instituut THAIS

alle gelaatsverzorgingen
met natuurlijke produkten

ontharingen

pedicure/manicure

Wouwendonkstraat 21
Duffel 2570

015 31 47 72

DONNA

Donna-mode, ook voor dames met een maatje meer

Donna Duffel

Donna Kontich

Kiliaanstraat 67-69

Mechelsesteenweg 5

katrijn@boetiek-donna.be

www.donna-mode.be

Energiezuinig rijden? Neem een slimme laadpaal!

- Snel, slim, ecologisch & veilig laden
- Nergens wachten om te laden
- Voordeliger dan publiek laden
- Laden op eigen opgewekte energie
- Producten ontworpen met duurzaamheid in het DNA, milieuvriendelijke materialen en circulaire ontwerpprincipes.

Kies voor een eigen laadpaal!
www.vonk.eu

**Leden van Natuurpunt genieten van
een extra korting twv € 100 op je installatie
via vonk.eu/natuurpunt**

VONK.

WWW.VONK.EU

LAADPUNTEN & ENERGIE

smappee
certified

of scan
de QR code

Dier in de kijker: de bruine winterjuffer

Bij een winterslaap denkt men vooral aan vleermuizen, egels, padden en kikkers, maar ook heel wat insecten maken die door. Hommelkoninginnen en sommige nacht- en dagvlinders overwinteren als imago (=volwassen insect). Vanaf de eerste zonnestralen in de lente kan je ze dan al zien rondvliegen.

Heel wat insecten overwinteren als eitje, als pop of larve, zo ook libellen en waterjuffers. Er is echter één uitzondering: de bruine winterjuffer, de enige libellensoort die bij ons de winter als volwassen insect doorbrengt. In tegenstelling tot de andere libellen kan de bruine winterjuffer als imago de koude maanden overleven. Om te overwinteren, zoekt ze tijdens de wintermaanden beschutte plekken op, zoals rietkragen, struiken of andere vegetatie (hoog gras, brandnetels, ...). Bovendien maken winterjuffers een soort antivries aan waardoor hun lichaamsvloeistoffen niet bevriezen. Bij vrieskou kan men zelfs helemaal met ijs berijpte winterjuffers vinden!

De overwinterende imago's kunnen uitzonderlijk oud worden voor een waterjuffer, tot wel tien maanden. Uiteraard zijn ze al vroeg actief in het voorjaar: vanaf de eerste warme dagen, soms al in maart of april. Deze soort plant zich voort in april en mei. De jonge winterjuffers komen vanaf augustus tevoorschijn en vliegen tot in de herfst. Elk jaar zijn er dus twee generaties te zien, één in het vroege voorjaar en één in de zomer.

Het is zeker geen veel voorkomende soort, maar het lijkt er wel op dat ze in aantal wat toenemen. Ze zijn in onze regio al waargenomen in de Babelbeekse Beemden en op de Oude Spoorwegberm. Als biotoop hebben ze een voorkeur voor een eerder zonnig gebied met water in de buurt, zoals vijvers, poelen, vennen en sloten, waar ze zich voeden met kleine insecten.

Ze zetten hun eieren in tandem af, meestal in drijvend plantenmateriaal. Vaak zijn dit dode stengels en bladeren van riet, lisdodde of drijvende, rottende planten in ondiep water. De nieuwe generatie aan het eind van de zomer heeft na het uitsluipen geen binding meer met het water en kan ver van de voortplantingshabitat worden aangetroffen. Imago's zijn dan meestal jagend of rustend aan te treffen op beschutte plaatsen, bijvoorbeeld in bosranden. Zelfs in een wat wildere tuin kan men dit diertje dan observeren

Deze juffers hebben een slank lichaam met een lengte van ongeveer 35-40 mm, met een bruine kleur en een lichte metaalachtige glans. De ogen zijn groot en donkerbruin. Ze zijn relatief traag en minder actief dan andere libellensoorten. Vaak kan je ze zien zitten op vegetatie, waar ze goed gecamoufleerd zijn door hun bruine kleur. De bruine winterjuffer is door de kleur, plaats en vorm van het pterostigma (= donker vlekje aan het uiteinde van de vleugels) met geen enkele andere waterjuffer te verwarren. Net zoals bij de houtpantserjuffers is dit een langgerekt pterostigma, echter bij de winterjuffer ligt de positie in de voorvleugel duidelijk verder naar achter dan in de achtervleugel.

Juffers zijn libellen, maar waar echte libellen hun vleugels in rust volledig gespreid houden, vouwen juffers hun vleugels langs hun lichaam, alhoewel pantserjuffers hun vleugels wel deels durven openen. Winterjuffers zijn daarin nog een beetje eigenwijzer: als enige vouwen ze hun vier vleugels aan één kant van hun lichaam.

Succes met jullie zoektocht, vergeet je observaties niet op waarnemingen.be te plaatsen!

Dirk

PS na de vlinders vorig jaar, zal ik dit jaar als dier in de kijker telkens een libel of waterjuffer bespreken.

Bruine winterjuffer imago - Foto: Luc De Naegel

Help padden, kikkers en salamanders oversteken!

Ergens tussen eind januari (met de extreem zachte winters begint het steeds vroeger) en eind maart trekken onze padden, kikkers en salamanders naar de voortplantingspoelen om zich voort te planten. Zonder hulp riskeert deze liefdestocht een hachelijke onderneming te worden.

Enkele van onze actiestraten zijn structureel vrij van sluipverkeer dankzij de verkeersknips op Senthout en de Bremstraat. Toch blijft het nog altijd een hachelijke onderneming voor de amfibieën, want ze hebben de neiging lang op het veel warmere asfalt te blijven zitten en dat is niet zonder risico. Het plaatselijke verkeer, maar zelfs fietsers en bromfietsen kunnen tot slachtoffers leiden. Bovendien is jammer genoeg op de verkeersas Bremstraat-Missestraat de knip terug verwijderd, waardoor hier weer meer dan enkel plaatselijk verkeer door kan rijden.

Je bent dan ook hartelijk welkom om deze diertjes mee van de weg te plukken, te verzamelen in een emmer en veilig naar de voortplantingspoel in de Babbelbeekse Beemden te brengen.

Wanneer is de paddentrek?

Paddenoverzetacties laten zich niet zomaar vooraf in de planning gieten. We kennen alleen de periode en zelfs die laat zich de laatste jaren verstoren door de bijzonder zachte winters. We weten ook dat de dieren op stap gaan wanneer het donker wordt (eind januari is dat al om 18.00 uur, terwijl het in maart pas om 19.00 uur zal zijn) en zodra het te koud wordt onderbreken ze hun trek en zoeken ze een schuilplaats in de grond of een baangracht.

Bij zachte avonden kan de paddentrek dus lang doorgaan. Wil je meedoen, dan houden we je met een digitale nieuwsbrief op de hoogte: de Hylakrant. Deze tracht op basis van het voorspelde weer de paddentrekavonden te voorspellen. Als je hierop abonneert krijg je tijdens de paddentrekperiode dagelijks te lezen of er paddentrek is of juist niet en waarom wel of niet. Ook de resultaten van de voorbije avonden worden meegedeeld en er zijn contacten met andere teams waarmee we resultaten uitwisselen.

Alarmcode maakt duidelijk wanneer je best komt of net niet.

De code in de nieuwsbrief geeft aan of we een grote paddentrek verwachten of niet. Enkele opklaringen meer dan voorzien waardoor het sneller afkoelt, kunnen een heel ander beeld geven dan bij betrokken weer.

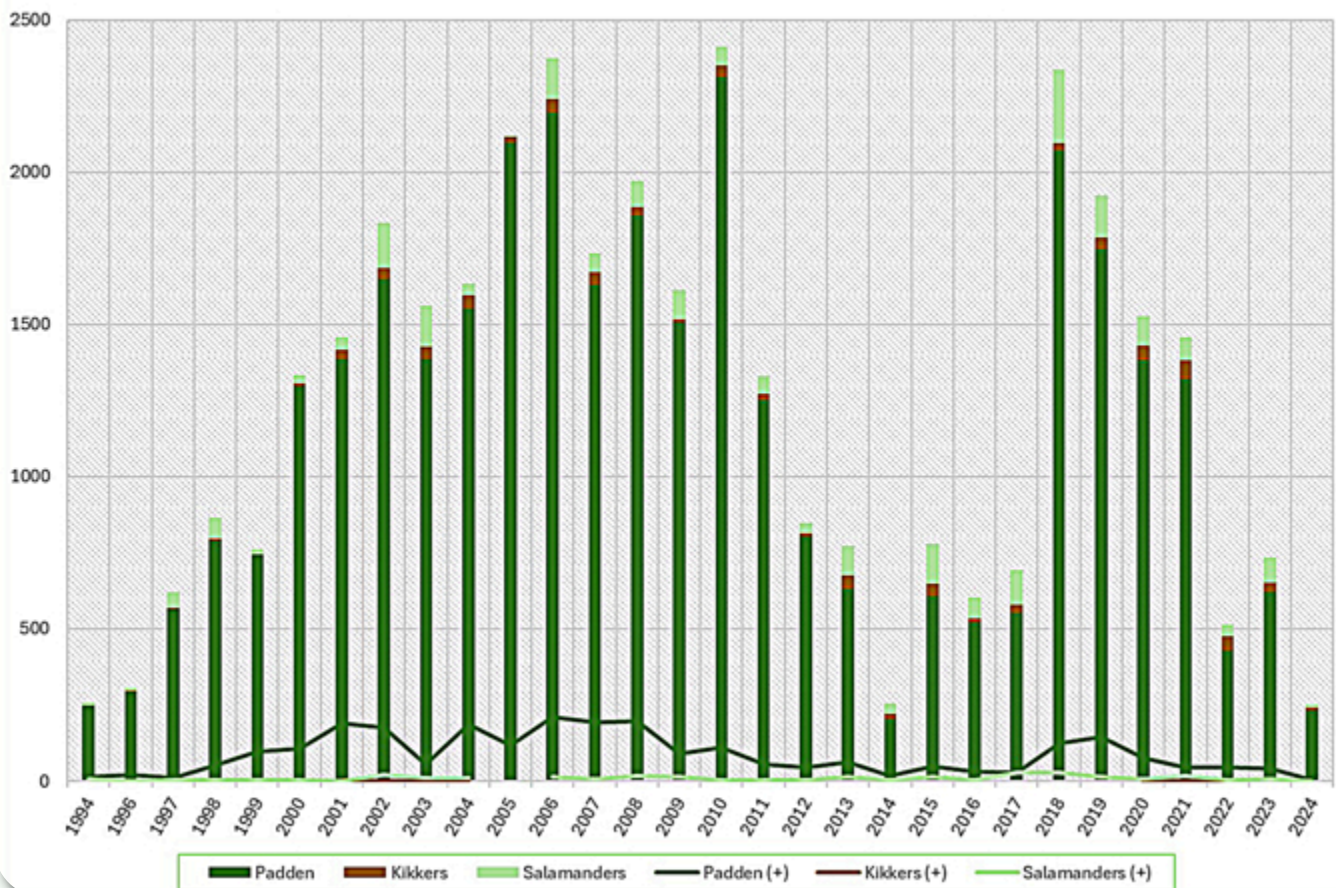
Code groen = er wordt helemaal geen paddentrek verwacht. Het is te koud en/of te droog.

Code geel = er wordt geen uitgesproken paddentrek verwacht, maar enkele dieren kunnen wel op stap zijn: we spreken over 0 tot 5 dieren. Kwakkelweer is dan aan de orde of temperaturen die net aan de kritische grens liggen, maar het is bijvoorbeeld wel erg nat.

Code oranje = er wordt matige paddentrek verwacht: 5 tot 20 dieren per avond. Hier zitten de temperaturen redelijk goed maar is het is droog, ofwel is het nat maar liggen de temperaturen niet erg hoog, of er is te veel wind.

Code rood = er wordt serieuze paddentrek verwacht: 20 tot 100 dieren of meer. In sommige goede paddentrekjaren ging het zelfs over enkele honderden, maar de laatste jaren zijn we al blij

Evolutie overzet Senthout Duffel

als we meer dan 250 dieren vinden tijdens de hele paddentrekperiode. Zogenaamde topavonden halen we alleen bij temperaturen boven de 10 graden, liefst met lichte (mot)regen.

Resultatenbord 25 maart 2005 - foto: Luc Gijlot

Vanaf code oranje en zeker bij code rood kunnen we echt wel je hulp gebruiken, maar uiteraard ben je ook bij code geel welkom. Bij code groen is er niets te doen en komen we zelf ook niet.

Inschrijven voor de Hylakrant kan je op onze website www.natuurpuntoudespoorweg.be.

Was je al ingeschreven en heb je nog steeds hetzelfde mailadres, dan krijg je de krant automatisch bij verschijnen.

De gedetailleerde overzetresultaten van de afgelopen jaren (1994-2024) op actieplaats Senthout kan je vinden op <https://www.hylawerkgroep.be/paddenoverzet/acties/DUFFEL/Senthout>.

Tenslotte, puur uit nostalgie, vraag ik me af of we ooit nog zullen meemaken wat in 2005 en 2006 gangbaar was ...

Johan Asselberghs

Eén van de volle emmers op 26/03/2006 - foto: Peter Geschier

De bosbiekes en zwerfstenen

Natuurpunt Oude Spoorweg heeft naast de sterke, zwoegende beheerwerkers in onze natuurgebieden en de gedreven beleids- en administratieve vrijwilligers ook een toffe groep Bosbiekes.

Zij zwermen tussen de activiteiten door met lekkere hapjes, creatieve knutselwerkjes, gezellige marktbabbel en originele ideetjes.

Want niet iedereen die onze afdeling een warm hart toedraagt, heeft groene vingers, de zin of de fysieke mogelijkheden om op het terrein bezig te zijn. Bosbiekes dragen bij naar eigen vermogen en interesse en hebben vooral samen plezier.

Voel jij het ook zoemen? Neem contact op via bosbiekes@natuurpuntoudespoorweg.be en vergroot onze zwerm!

De Bosbiekes zijn weer creatief bezig geweest! Vanaf nu kan je een zwerfsteen vinden in onze natuurreservaten of op andere plaatsen. Wie er een vindt, mag kiezen om hem bij te houden of op een andere plaats te laten verder zwerven.

Zwerfstenen geven kleine momentjes van geluk, voor de vinder maar ook voor de makers! Wanneer je post op de Facebookpagina van Klein Geluk <https://www.facebook.com/groups/1329886487179610/>, kunnen we volgen welke reis onze steen heeft afgelegd en hoeveel mensen het kleine geluk ervoeren.

Doe dus je wandelschoenen aan, trek de natuur in en wie weet vind jij ook een zwerfsteen!

Heel leuk vinden we dat het eerste steentje alvast gevonden is in de Babbelbeekse Beemden en werd gepost op de website.

Joke

Op de kerstmarkt van de Sint-Montfortschool

Een mooie traditie sinds 2006 werd op vrijdag 13 december verdergezet: onze afdeling mocht haar kraampje weer opzetten op de kerstmarkt van de Sint-Montfortschool in Kontich. Het was een van de eerste ijsskoude dagen van de winter, maar daar viel niets van te merken op de

feestlocatie. Er was druk geroezemoes van veel kindjes met hun ouders en grootouders. Op de achtergrond klonk gezellige kerstmuziek, zo kwam iedereen al gauw in een gulle bui. Er kwamen lekkere eetluchtjes van over heel de speelplaats in de richting van onze tent gewaaid en daarmee ook nieuwsgierige kijkertjes. Ze telden zorgvuldig hun centjes of ze die leuke hebbedingetjes die door veel Bosbiekes waren geknutseld wel konden betalen. De gehaakte diertjes waren erg gegeerd en raakten allemaal

verkocht.

De leuk beschilderde hangers van kurken stoppen en boomschijfjes voor de kerstboom gingen vlot van de hand. Ook volwassenen kwamen langs, die waren naast de geknutselde spulletjes geïnteresseerd in de vogelhuisjes, voederschalen of mooie kaarten. Maar het is en blijft vooral een festijn voor de kinderen die daar naar school gaan en die graag hun centjes willen spenderen aan originele hebbedingetjes. Wat maakt dat ook deze editie weer een succes was.

Patricia

Foto's : Marleen Van Puyvelde

De kerstmarkt was mijn vuurdoop als Bosbieke. Samen met Sabine bouwde ik de stand op en daarna genoten we van de vele verrukte gezichtjes. De zelfgemaakte spulletjes (sfeerverlichting, gehaakte knuffels, gehaakte sneeuwvlokjes, versierde kurken en nog veel meer ...) van onze knutselbiekes werden dan ook vlot gekocht. Er was ook veel interesse voor het aanbod aan Natuurpuntartikels.

Veel sfeer achter en voor onze toonbank, leuke muziek en lekkere hapjes en drankjes: kortom een geslaagde kerstmarkt met een mooi resultaat voor het goede doel. Dat smaakt naar meer!

Janine

Samenwerken met het UPC

Begin september gingen we in op een aanvraag van het UPC (Universitair Psychiatrisch Centrum) Duffel om een ambulant werkaanbod op te zetten met deze instelling.

Peter en Marleen hadden vooraf een overleg met diverse verantwoordelijken van het UPC en met de projectleider van “OP_STAP naar werk”.

Uit hun verslag bleek dat het doel van de samenwerking is om enkele uren per maand werkjes aan te bieden aan mensen met een interneringsstatuut en een voldoende gestabiliseerd toestandbeeld en dit zowel op vlak van verslaving als psychose.

Vooral personen met een minimum aan motivatie om opnieuw tewerkgesteld te worden en om vaardigheden te ontwikkelen komen hierbij aan bod. Het zou telkens gaan om een kleine groep van maximaal vijf personen onder begeleiding van een medewerker van het UPC.

Tijdens de eerste werkdag in oktober werd het maaisel in de Mosterdpot afgevoerd naar de composteringsplaats.

Ook werd het uitzicht aan de kijkwand van spaarbekken 4 van Water-link vrijgemaakt van de opslag. De takken kregen een bestemming op de takkenwal naast de kijkwand.

Helaas vonden we tijdens dit werk heel wat zwerfvuil dat door de kijkgaten naar beneden was gegooid.

In november hebben we met de groep de spades gereinigd die waren gebruikt op de aanplanting van het Heilige Geestbos, we hebben het brandhout aan het Mosterdpotje opgestapeld en binnen opgeruimd.

Dinsdag 17 december spreidden we een stapel hakselhout uit over de toegangsweg met kruiwagens, schoppen en rakels.

We hopen dat we in de lente verder beroep kunnen doen op extra hulp via het UPC, want vele handen maken het werk lichter!

Ludo

Foto's : Ludo Bakkovens

ANKONA-ontmoetingsdag

De ANKONA-dag bundelt interessante lezingen en workshops over 1 centraal thema: Ruimte voor natuur en water. Dé dag over natuurstudie in de provincie Antwerpen voor al wie van de natuur houdt: vrijwilligers, professionelen & liefhebbers. Tijdens de lezingen leer je alles over:

- Natuur langs Schelde en industrie
- Gebiedsgerichte werking
- Natuurstudies in de kijker

Ook actieve workshops, een infomarkt en een broodjeslunch behoren tot het programma. Afsluiten doen we met een gezellige receptie.

Zaterdag 8 februari 2025 van 09 uur tot 18 uur in UAntwerpen campus Drie Eiken - Q blok, Wilrijk. Gratis Inschrijven op <https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dlm/samenwerkingsverbanden/ankona.html>

NME/EDO Netwerkdag 2025 WATERWIJS op 20/02/2025 in het Vrieselhof in Ranst.

De netwerkdag is een dag vol inspiratie voor iedereen die met kinderen, jongeren en volwassenen werkt rond natuur- of milieueducatie (NME) of educatie voor duurzame ontwikkeling (EDO). De netwerkdag is een initiatief van het NME/EDO-netwerk van Provincie Antwerpen.

Water is de bron van leven, essentieel voor ons drinkwater en cruciaal voor een duurzame toekomst in tijden van klimaatuitdagingen. In het prachtige Provinciaal Groendomein Vrieselhof, waar natuur en water harmonieus samenkomen, duiken we in de kansen en vragen rondom water nu en in de toekomst.

Wanneer: Donderdag 20 februari 2025 van 8.30 uur tot 16.00 uur

Waar: Provinciaal Groendomein Vrieselhof, Schildesteeweg 995, 2520 Oelegem

Inschrijven: <https://inschrijvingen.provincieantwerpen.be/cn/avrm/NME-EDO-Netwerkdag> (gratis)

Run for Nature Natuurpark Rivierenland

Heb je zin je ook dit jaar sportief in te zetten voor de natuur in je buurt? Schrijf je dan in voor dit geweldig evenement op zondag 23 februari op <https://www.natuurpunt.be/natuurpark-rivierenland/run-for-nature-2025>

Praktisch:

- 1 km, 5 km, 10 km of 15 km
- vrij vertrek tussen 10 en 12 uur
- tarief: standaard € 15 – sociaal € 10 – steun € 20
- kinderen <12 = gratis
- trouwe viervoeters aangelijnd welkom
- Vrijbroekpark Mechelsebaan 33 2811 Mechelen (Eekhoornparking)

Alle opbrengsten gaan naar natuuruitbreiding!

We zijn een duurzaam evenement. Kom zoveel mogelijk met de fiets of met het openbaar vervoer. Kom je toch met de auto, dan kan je parkeren op de Eekhoornparking van het Vrijbroekpark. Enkele dagen voor het evenement krijg je alle nuttige info doorgestuurd per mail.

Geef de natuur een blijvende erfenis

Door Natuurpunt op te nemen in je testament lever je een blijvende bijdrage aan de bescherming van de natuur. Je nalatenschap wordt ingezet voor de verwerving en het beheer van waardevolle natuurgebieden, bijvoorbeeld de aankoop van een bosgebied en ook het materieel om dat goed te beheren. Op deze manier zorgen we er samen voor dat bedreigde dieren en planten een veilige thuis krijgen en dat iedereen de natuur volop kan beleven. Nu en in de toekomst.

- Steun de aankoop van nieuwe natuur.

Met je erfenis draag je bij aan het veiligstellen van de natuur voor toekomstige generaties.

- Naast het aankopen van natuur is ook het beheer van natuurgebieden van groot belang. Het juiste beheer bevordert de biodiversiteit en zorgt voor meer soorten en meer leven. Dit vereist echter veel materiaal, variërend van rieken en zeisen tot tractoren en bosmaaiers.

- Ook het onderhoud en openstellen van onze natuurgebieden vraagt heel wat financiële inspanningen. Denk aan het onderhoud en plaatsen van plankenpaden, zitbanken, wegwijzers, infoborden en vogelkijkhutten.

Als erfflater voor de natuur kan je zelf kiezen waarvoor je nalatenschap wordt ingezet. Of het nu voor de algemene werking is of heel specifiek voor je favoriete natuurgebied.

Natuurpuntmedewerker Joost Verbeke verzorgt voor ons een infosessie over de mogelijkheid om iets na te laten voor de natuur.

Praktisch:

Afspraak op maandag 10 februari om 14.00 of 17.00 u. in CC De Witte Merel, Lierssteenweg 25 Lint. Einde omstreeks 16.00 respectievelijk 19.00 u.

Toegang gratis, inclusief koffie of thee.

Graag ten laatste 7 februari 2025 inschrijven bij nick.schryvers@telenet.be

Contact: Nick Schrijvers, 0494/58 17 83

Natuurcryptogram

In het rooster vind je cijfers: gelijke cijfers staan voor gelijke letters.

Bij een juiste oplossing verschijnt in de grijze vakjes verticaal een woord. De oplossing vind je op www.cryptochris.be/natuurpunt waar ook tips en meer opgaven staan.

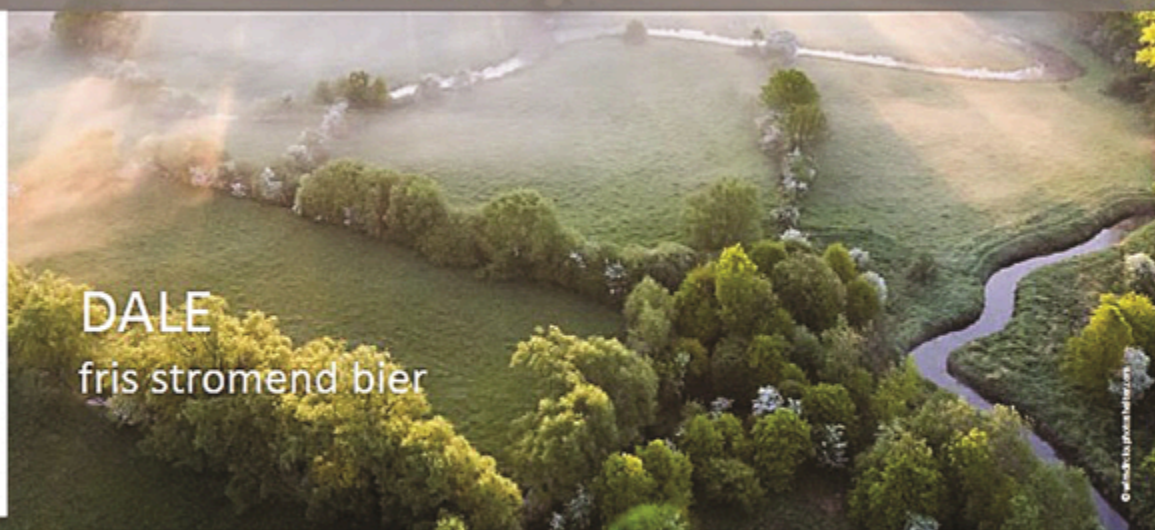
- A internetspin (Eng.)
- B bloemenmacht in de sixties
- C verraderlijk (plantaardig) muntje
- D veetaart
- E vrucht voor een pimpelmees?
- F fruitige liefdesbaby
- G Er is nog wat ... van het kleinwildmenu.
- H de kop van Jut in de geitenboerderij
- I broedplaats van de Turkse tortel
- J eigenaardige snufferd
- K zoals een os maar met ballen
- L meervruchtengelei
- M het allereerste schaamlapje

A	16			20			9	1											
B	3	11		16			13	16											
C	17	4				22	13												24
D				8		6	18	11											8
E		23					11	23				22							
F		14				8	19					7	12						
G	12					17		18				1							
H	10						21	2											
I		8				3	15			6									9
J	7	4					4	10											4
K						19		5	2										
L	20					24			20	23									
M		5						21		14	15								

natuur.crypto 16

DALE fris stromend bier

DE NAAM

Natuurpunt Mechels Rivierengebied liet den Dale reeds brouwen rond de eeuwwisseling om fondsen in te zamelen voor het natuurgebied het Mechels Broek. "Dale" is trouwens het Mechels dialect voor de Dijle die langs dit groot natuurgebied meandert. De libel op het etiket verwijst naar de natuur in de valleigebieden.

Intussen worden de opbrengsten van dit bier gebruikt om natuurgebieden in de hele beneden-Dijlevallei en beneden-Zennevallei te beschermen. Buurafdeling Natuurpunt Oude Spoorweg ging al snel mee om dit heerlijke biertje te promoten, waardoor de opbrengsten nu ook naar de natuur in de beneden-Netevallei gaan. Toevallig (of niet?) betekent "dale" in het Engels "vallei", zodat de naam heel toepasselijk blijft.

DE SMAAK

Dit verfrissend blond bier is niet te hoog in alcoholgehalte en heeft een uitgesproken hoparoma dankzij de dryhopping. Hierbij worden geselecteerde biohopsoorten gebruikt. Zeer koel te drinken!

Dale 6.4% 14°PL 24 x 33cl (bak)

Ken je onze heerlijke biobieren? Deze kan je bestellen bij Dirk via mail dirk.costrop@telenet.be of telefoon 0476 / 66 08 28.

Prijs per bak € 45 (€ 8 leeggoed niet inbegrepen)

4 soorten: Gageleer Original, Gageleer Dark, Gageleer White en Gageleer No alcohol.

Je kan ook een selectie naar jouw keuze bestellen. Daarnaast is er ook de alom geprezen Dale (zie advertentie hierboven) : € 30 (+ € 8 leeggoed) per bak.

Bestuur

Dirk Costrop

Voorzitter,
Verantw. uitgever en redactie afdelingstijdschrift,
promotie, zoogdieren en vleermuizen, voorzitter
Minaraad Duffel.
Waarloossteenweg 10B, 2570 Duffel
015/31 93 75, gsm 0476/66 08 28
dirk.costrop@telenet.be

Johan Asselberghs

Ondervoorzitter,
Conservator Babbelbeekse Beemden, verantw.
beleid, amfibieën (Hyla), plantenwerkgroep, lid
Minaraad, GECORO Duffel, Regionaal Landschap
Rivierenland, bestuurder Natuurpunt v.z.w.
Bloemenstraat 51, 2570 Duffel
015/31 94 88, gsm 0479/65 29 07
asselberghsjohan@gmail.com

Lutgarde Van Driessche

Secretaris,
conservator Mosterdpot
Zandstraat 15, 2570 Duffel
015/32 01 66, gsm 0485/55 97 13
lutgarde.van.driessche@telenet.be

Ludo Bakkovens

Penningmeester,
beleid Duffel, coördinator 't Mosterdpotje,
conservator Mosterdpot, aankoper gronden, lid
kern Cultuurraad Duffel, bestuurder Regionaal
Landschap Rivierenland.
Zandstraat 15, 2570 Duffel
015/32 01 66, gsm 0494/70 79 92
ludo.bakkovens@telenet.be

Wim Annaert

Conservator Oude Spoorwegberm
en Langbos & Babbelse Plassen
Montfortstraat 75, 2550 Kontich
03/457 28 03
wim.annaert@kuleuven.be

Johan Doms

Conservator Mosterdpot,
materiaalmeester
Rietlei 99, 2570 Duffel
gsm 0496 / 32 19 34
jdoms.pdeprey@telenet.be

Julie De Ceuster

Conservator Babbelbeekse
Beemden
Ooststatiestraat 139, 2550 Kontich
gsm 0485/56 41 40
julietdc8@gmail.com

Peter Geschier

Conservator Goorbosbeekvallei,
redactie afdelingstijdschrift,
digitale nieuwsflits, webmaster, lid
Minaraad Duffel
Stationsstraat 125, 2570 Duffel
gsm 0477/69 96 76
peter.geschier@telenet.be

Dimitri Hoste

Conservator Edegemse beekvallei
Hovestraat 154, 2650 Edegem
gsm 0473/63 53 72
dimitri.hoste@proximus.be

Karen Lantermann

Conservator Oude Spoorwegberm
Leon Dumortierstraat 148, 2540
Hove
gsm 0473/61 26 98
karenlantermann@gmail.com

Kris Pues

Conservator Schapenhagen
Lintsesteenweg 7 2550 Kontich
gsm 0468/48 77 61
kris.pues@telenet.be

Greg Stevens

Conservator Edegemse beekvallei
Altenastraat 67, 2550 Kontich
gsm 0497/46 40 48
gregstevens2773@gmail.com

Ben Van Buyten

Conservator Abroekbos
Voogdijstraat 22, 2570 Duffel
gsm 0472/44 73 28
vanbuytenben@gmail.com

Inge Van Haver

Conservator Abroekbos
Binnenweg 87, 2570 Duffel
gsm 0470/01 87 35
ingevanhaver@skynet.be

Marleen Van Puyvelde

Conservator Goorbosbeekvallei.
Stationsstraat 125, 2570 Duffel
gsm 0486/41 36 58
marleenvanpuyvelde@telenet.be

Stefaan Vercauteren

Materiaalmeester
Mechelsebaan 176, 2570 Duffel
gsm 0476/60 47 67
stefprojects@yahoo.com

Nik Woestenborghs

Conservator Langbos & Babbelse
Plassen
Hoge Akker 30, 2550 Kontich
gsm 0479/80 83 87
nik.woestenborghs@telenet.be

Natuurpunt afdeling Oude Spoorweg

Grondgebied: Kontich, Waarloos en Duffel

De Duffelse gebieden behoren tot het Natuurpark Rivierenland

Lidgeld en abonnementen:

Het lidmaatschap bedraagt € 38 en is geldig voor het hele gezin. Leden van Natuurpunt kunnen zich ook abonneren op de gespecialiseerde tijdschriften Natuurfocus (natuurstudie), Natuur.oriolus (voor vogelkijkers) en Zoogdier.

Schrijf het vereiste bedrag over op rekeningnr IBAN: BE17 2300 0442 3321, BIC: GEBABEBB van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

Je kan je lidmaatschap ook domiciliëren: vermeld dan het identificatienummer voor domiciliëring: 00409423736

Je ontvangt:

Lidgeld (€)	38	52	53	53	63	67	68	78
Lid Natuurpunt	X	X	X	X	X	X	X	X
natuur.oude spoorweg	X	X	X	X	X	X	X	X
Natuur.Blad	X	X	X	X	X	X	X	X
Natuurfocus			X		X		X	X
Natuur.Oriolus		X			X	X		X
Zoogdier				X		X	X	X

Onze natuurgebieden in beheer of in eigendom:

Oude Spoorwegberm (36,3 ha) in Kontich, Waarloos, Rumst en Duffel
Edegemse beekvallei (6,5 ha) in Kontich en Edegem
Langbos en Babbelse Plassen (7,6 ha) in Kontich
De Mosterdpot (20,1 ha) in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
De Goorbosbeekvallei (9,3 ha) in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
De Babbelbeekse Beemden (11,5 ha) in Duffel en Lier
Abroekbos (0,6 ha) in Duffel

Je kan ons steunen door een gift over te schrijven ten voordele van onze natuurgebieden. Dit op rekeningnummer IBAN BE56 2930 2120 7588, BIC GEBABEBB van Natuurpunt Beheer vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met als vermelding: nr 3703 Natuurgebieden afdeling Oude Spoorweg.

Voor giften vanaf € 40 krijg je een fiscaal attest.

Wij bieden je talrijke uitstappen, excursies, natuurvriendelijke producten, natuurwerkdagen en nog veel meer ...

Als lid krijg je ook korting bij verschillende handelszaken (zie website)

Algemeen mailadres van de afdeling: info@natuurpuntoudespoorweg.be

Website: www.natuurpuntoudespoorweg.be

Ook de jeugd kan zich uitleven in de natuur

JNM-Pallietierland (o.a. actief in Duffel):

Voorzitter: Jona Barkmeijer
Mailadres: jona.elia@telenet.be
Website en activiteitenkalender: www.jnm.be/pallietierland

JNM-Antwerpen (o.a. actief in Kontich en Waarloos)

Voorzitter: Florus Van Camp
Mailadres: florus.vancamp@outlook.com
Website en activiteitenkalender: www.jnm.be/antwerpen

Hoe gaat het met Natuurpark Rivierenland?

Ons project werd helaas niet door de Vlaamse regering geselecteerd, maar dat weerhield er ons niet van om het Natuurpark Rivierenland verder vorm te geven. Natuurpunt Oude Spoorweg en de gemeente

Duffel willen zich, net als alle partners binnen deze gebiedscoalitie, inzetten om de natuureservaten snel uit te breiden en met elkaar te verbinden tot een groot leefbaar natuurgebied. Waar nodig willen we de natuur herstellen met natuurinrichtingswerken om de typische planten- en diersoorten meer kansen te geven. Samenwerking met alle terreinbeherende partners is de succesformule.

Kontich ligt aan de noordelijke rand van het Natuurpark, of zij nog zal aansluiten is onzeker. Waarloos en een deel van zuidelijke open ruimte (de Oude Spoorwegberm, het Heilige Geestbos) behoren geografisch duidelijk tot het Natuurpark, de Edegemsebeekvallei en de vallei van de Mandoersebeek echter niet: die behoren tot de groene gordel van de Zuidrand. Ook Lier willen we er graag bij omdat belangrijke natuurgebieden (Anderstad, Brede Zeyp, Vallei van de Babbelsebeek) duidelijk bij het Natuurpark horen. We pleiten om voor Lier en Kontich een speciaal proportioneel statuut te creëren.

Hoewel Rivierenland niet werd geselecteerd door Vlaanderen, zijn toch belangrijke stappen ondernomen. Er is een masterplan in de maak, een document met de acties waar alle partners van het Natuurpark zich willen achter scharen. Dit schept een duidelijk kader van wat we op korte en op langere termijn samen willen realiseren. Dat betekent ook dat wissels van gemeentebesturen een beperktere invloed hebben op de langetermijnplannen.

Verschillende vrijwilligers van de betrokken afdelingen hebben mee nagedacht over de af te spreken zonerings. Binnen het masterplan willen we namelijk aanduiden waar nu al natuur is en waar bijkomende natuur voor iedereen een evidentie moet zijn. De bedoeling is tot meer robuuste gebieden te komen of in te zetten op verbindingen tussen natuurgebieden door middel van kleine landschapselementen of groenblauwe structuren. Deze vragen zijn in de ene gemeente al makkelijker te beantwoorden dan in de andere.

Aan de rol van verbindingen is ook een ander traject verbonden. Marleen Moelants, voormalig medewerker biodiversiteit en ontsnippering van het Agentschap Wegen en Verkeer brengt als vrijwilliger in kaart waar wegen en waterlopen mogelijk barrières kunnen vormen voor verschillende diersoorten. Samen met conservators en andere geëngageerde vrijwilligers van Natuurpunt probeert ze zoveel mogelijk cruciale punten aan te duiden. Door deze op te lijsten, kunnen we met de gemeenten, waterbeheerders en de Vlaamse overheid bekijken welke punten prioritair moeten worden aangepakt.

Jorn Van de Velde
Johan Asselberghs

<https://www.natuurpunt.be/natuurpark-rivierenland>

Aanplanting Heilige Geestbos november 2024

